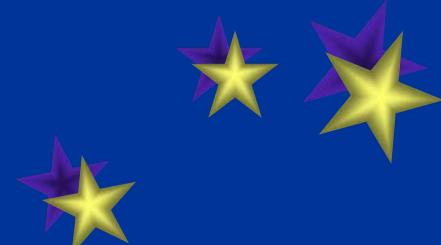

OBUKA za EU fondove

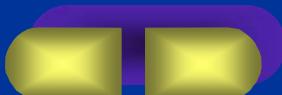
-
- 1. Upravljanje fondovima EU-Institucije**
 - 2. Programiranje i smernice za pripremu projekata**

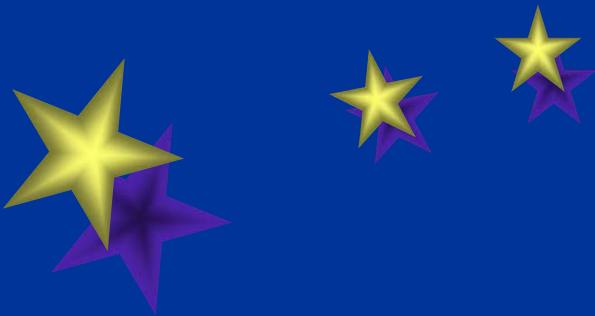
**Gordana Lazarević, pomoćnik ministra
Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom,
+381 11 33 46 067, glazarevic@mier.sr.gov.yu**

Sadržaj

- Opšti okviri za korišćeneje EU fondova
 - Najčešći problemi u upravljanju fondovima
- Institucije za upravljanje fondovima
 - Uvodjenje DIS
- Smernice za pripremu projekata

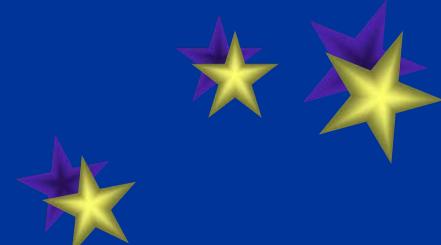

Vreme promena

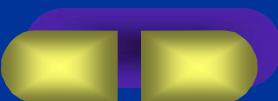

Evropske integracije označavaju period najvećih prolagodavanja

- **Zakonodavstva**
 - **Planiranja potreba i obezbeđivanja finansijskih sredstava**
 - **Državne uprave**
-

Finansijka saradnja

- 2000 – 2006
Cards - Obnova i stabilizacija
- 2007-2013
Predpristupni instrument IPA
 - Finasiranje tranzicije i tržišnih reformi
 - Razvoj regiona, ruralni razvoj i infrastrukturni projekti
 - Regionalna i prejkogranična saradanja
- Bugarska, Mađarska, Rumunija, Italija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina , CADCES

Novi horizonti budućnosti

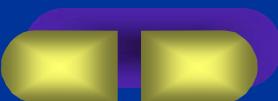
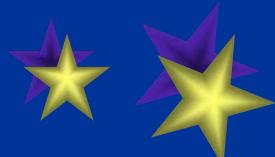
- Budžetski okvir - 7 godina
2007- 2013
- Dva budžetska pod perioda od 3 godine
 - 2007 – 2010
 - 2010 – 2013

Striktna finansijska pravila

Priprema programskih dokumenta

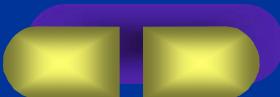
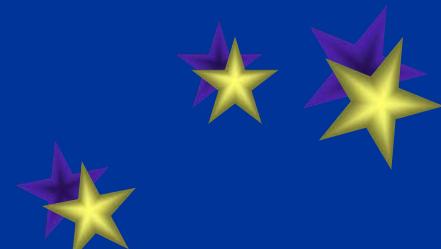
Veliki obim saradnje medju članicma i sa zemljama u procesu pridruživanja, i susedima

Rad u radnim telima i komitetima

Kako novac stiže

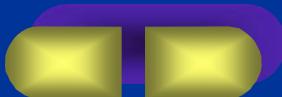
- Trogodišnji pod-period
 - Globalna alokacija sredstava po godinama i sektorima
 - Finansijski sporazum o godišnjoj namenskoj alokaciji sredstava
 - Prikupljanje projekata
 - Ugovaranje
 - Javne nabavke usluga i opreme

Kako se kontroliše korišćenje novca

- Svaki ugovor obavezuje korisnika na:
 - Redovno mesečno i tromesečno finansijsko izveštavanje
 - Obezbeđivanje sredstava za kofinansiranje projekata
 - Praćenje realizacije projekta na terenu
 - Podnošenje godišnjih revizorskih izveštaja
 - Poštovanje rokova za trošenje novca ($n+2$, $n+3$)

KAZNE- povraćaj novca EU i redovne kazne za eventualno kršenje propisa zemlje

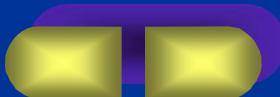

Programska tela JCC,JMC,JSC,JTS, EvC...

- Finansijski Instrument-programi

Utvrđuju postupak i rokove za:

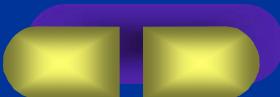
- Planiranje i programiranje, prikupljanje projekata
- Ocenu (evaluaciju) projekata, kriterijume ocenjivanja
- Način izbora projekata
- Okvirni budžet za određeni period
- Merljive rezultate implementacije programa

OKVIRNI KALENDAR GODIŠNJEG PROGRAMA

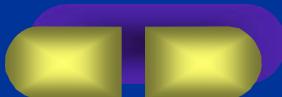
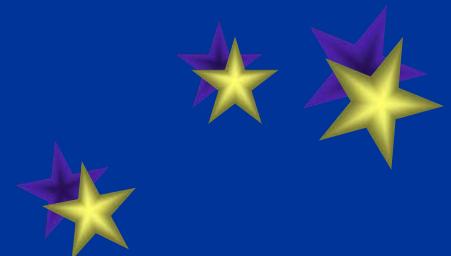
	I Kvartal	II Kvartal	III Kvartal	IV Kvartal
Tekuća godina		PROGRAMIRANJE		Odobravanje od strane EK
Naredna godina	Finansijski sporazum		Sprovodenje projekta	

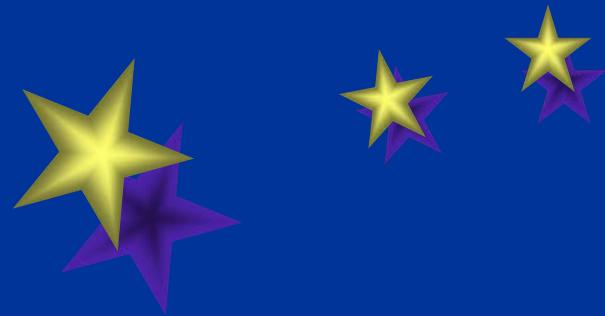
IPA – isključivo namenjena potrebama procesa stabilizacije i pridruživanja

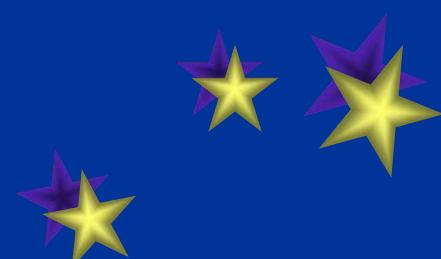

OPŠTI PROBLEMI U KORIŠĆENJU FONDOVA EU

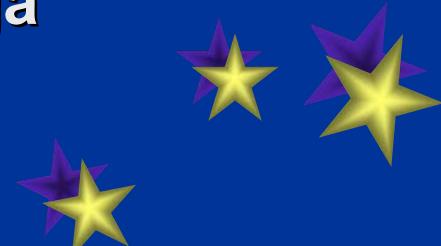
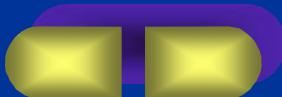

Problemi u upravljanju EU fondovima

-
- problem apsorpcije
 - problem makroekonomskog upravljanja
 - problem kofinansiranja

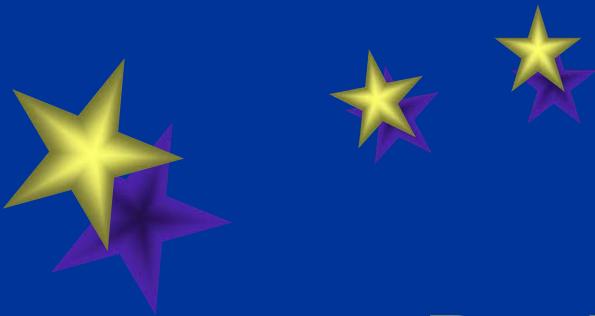
Problemi apsorpcije

- Da bi se problem predupredio:
- razvoj efikasnih institucija (na svim nivoima) sa odgovarajucim kapacitetima za upravljanje fondovima
- poznavanje kompleksnih EU procedura
- priprema programa za trosenje unapred (pre nego što fondovi budu na raspolaganju), u kojima bi se sredstva fokusirala na prioritete u skladu sa strategijom (održivog) razvoja

Problem makroekonomskog upravljanja

- Fondovi u stvari predstavljaju transfere velikog makro-ekonomskog značaja
- Postoji opasnost povećanja inflacije i spoljnotrgovinskog deficit-a ako se fondovi direktno preliju u potrošnju
- Makroekonomска политика bi morala да отвори простор за transfere kroz povećanje štednje

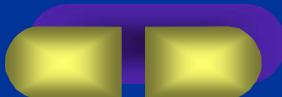
Problem kofinansiranja

-
- **Glavna briga ukoliko zemlja ima budžetski deficit**
 - **U nekim slučajevima, stopiranje pomoći ukoliko sredstva za kofinansiranje nisu obezbeđena**
 - **Podrazumeva rekonstrukciju budžeta**

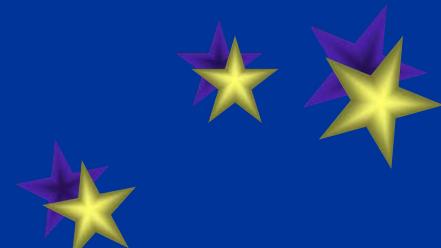

IZGRADNJA INSTITUCIJA ZA UPRAVLJANJE EU FONDOVIMA

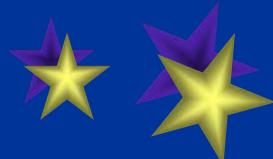
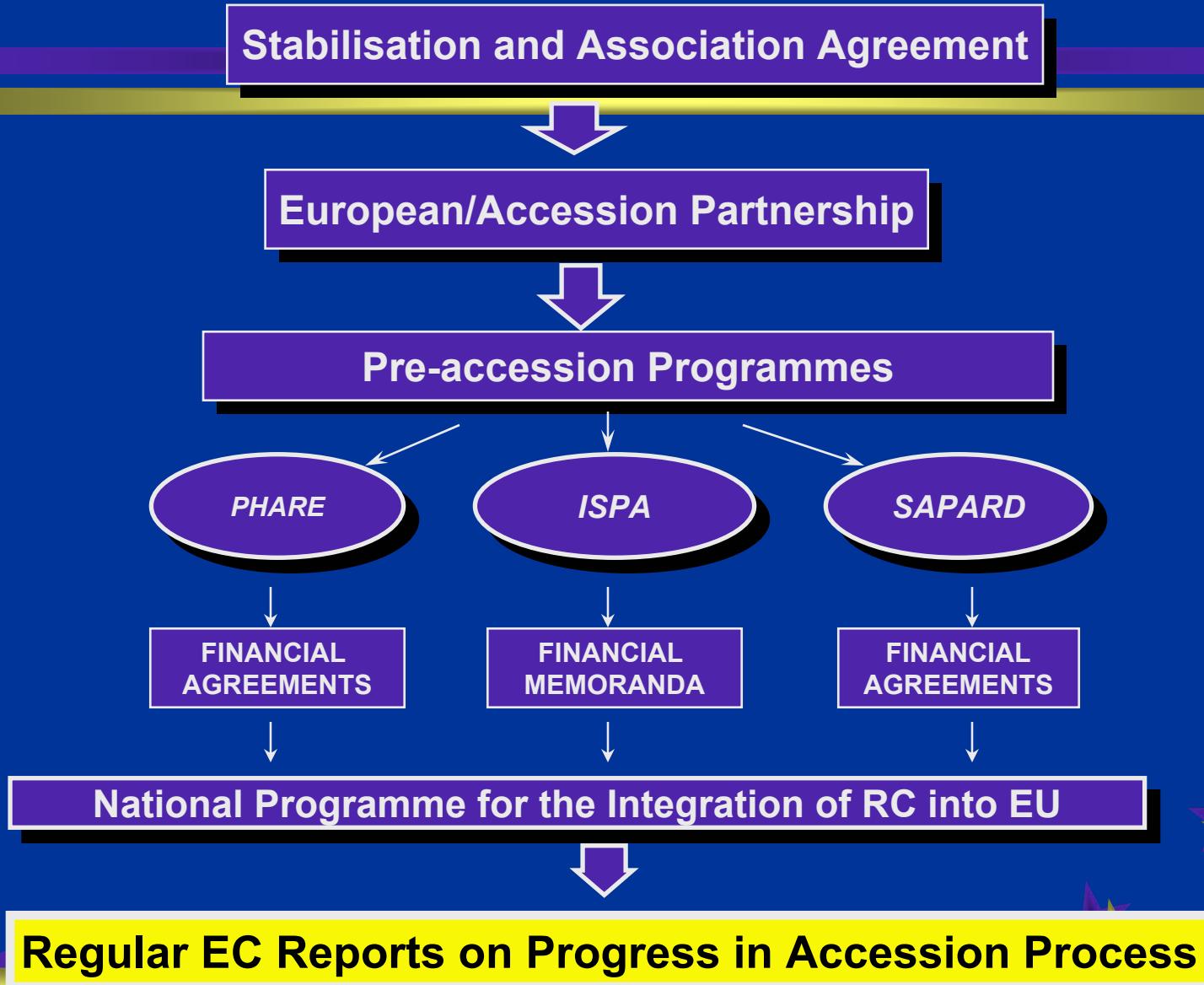

Upravljanje EU fondovima

- Centralizovano
 - Evropska agencija za rekonstrukciju (CARDS)
 - Decentralizovano (DIS)
 - Ex-ante evaluacija od strane nadležnih organa EK
 - Ex-post evaluacija
- IPA poznaje jedino DIS**

Pre-accession programming framework

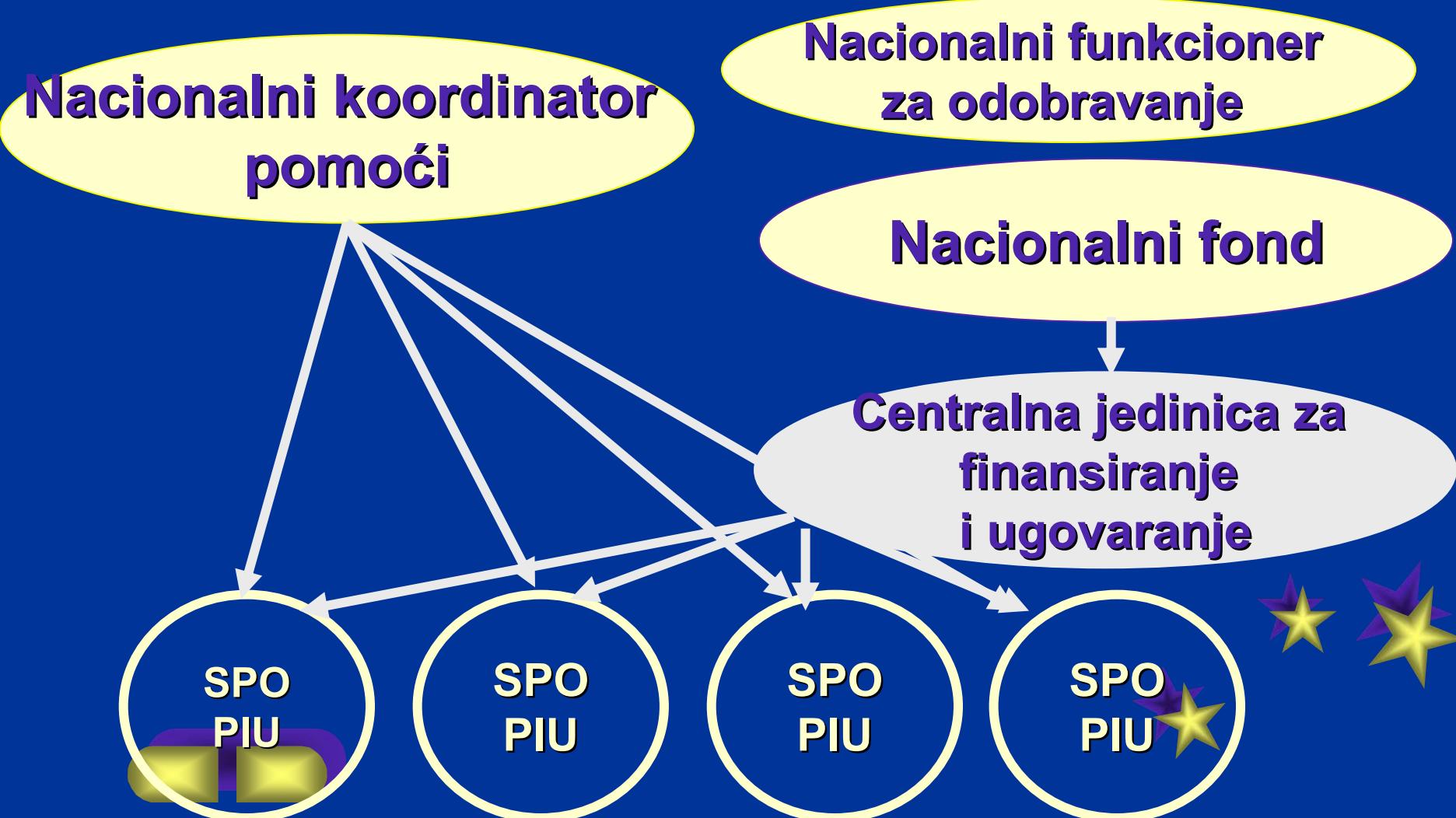

Upravljanje fondovima

Programiranje

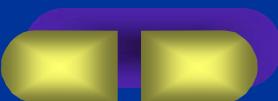
Nadzor

Implementacija

Upravljanje fondovima - Poslovi koji predstoje

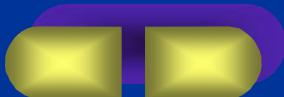
- Spremiti i identifikovati neophodne mere za jačanje institucija ili osnovanje novih za korišćenje IPA fondova
- Obezbediti zadovoljavajući broj državnih službenika za upravljanje fondovima EU
 - Obezbediti stalnu obuku za pripremu, realizaciju i nadzor nad realizacijom projekata
 - Sprovesti politiku zadržavanja zaposlenih (retention policy): sprečiti odliv obučenih kadrova iz državne službe
- Poboljšati horizontalnu saradnju izmedju svih učesnika u programu
- Obezbediti blagovremeno kofinansiranje programa (do 25%) iz nacionalnog budžeta

Državne institucije u DIS – šta treba uspostaviti

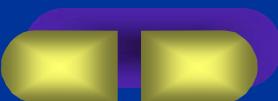
Nacionalni koordinator pomoći (NAC)

- Koordinacija programiranja
- Utvrđivanje prioriteta i projekata
koordinacija procesa formulacije
projekata
- Kontrola kvaliteta projektnih predloga
(Project Fiches)
- Nadzor

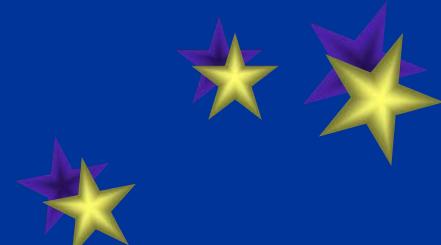
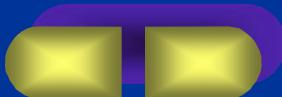
Državne institucije u DIS

- Centralna jedinica za ugovaranje i finansiranje (CFCU) na čelu sa državnim službenikom za overavanje programa (PAO) - MF
- Nacionalni fond (NF) na čelu sa državnim službenikom nadležan za overavanje – CB
- Jedinica za sprovođenje programa (PIU);državni službenik za programe pomoći (SPO) - RM

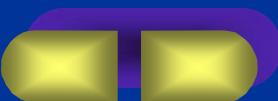
Državne institucije u DIS

- **Unutrašnja revizija**
- **Državna revizorska institucija**
- **Zajednička komisija za praćenje monitoring – čine najviši predstavnici Vlade – direktna odgovornost za finansijske odnose sa EK**

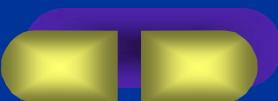
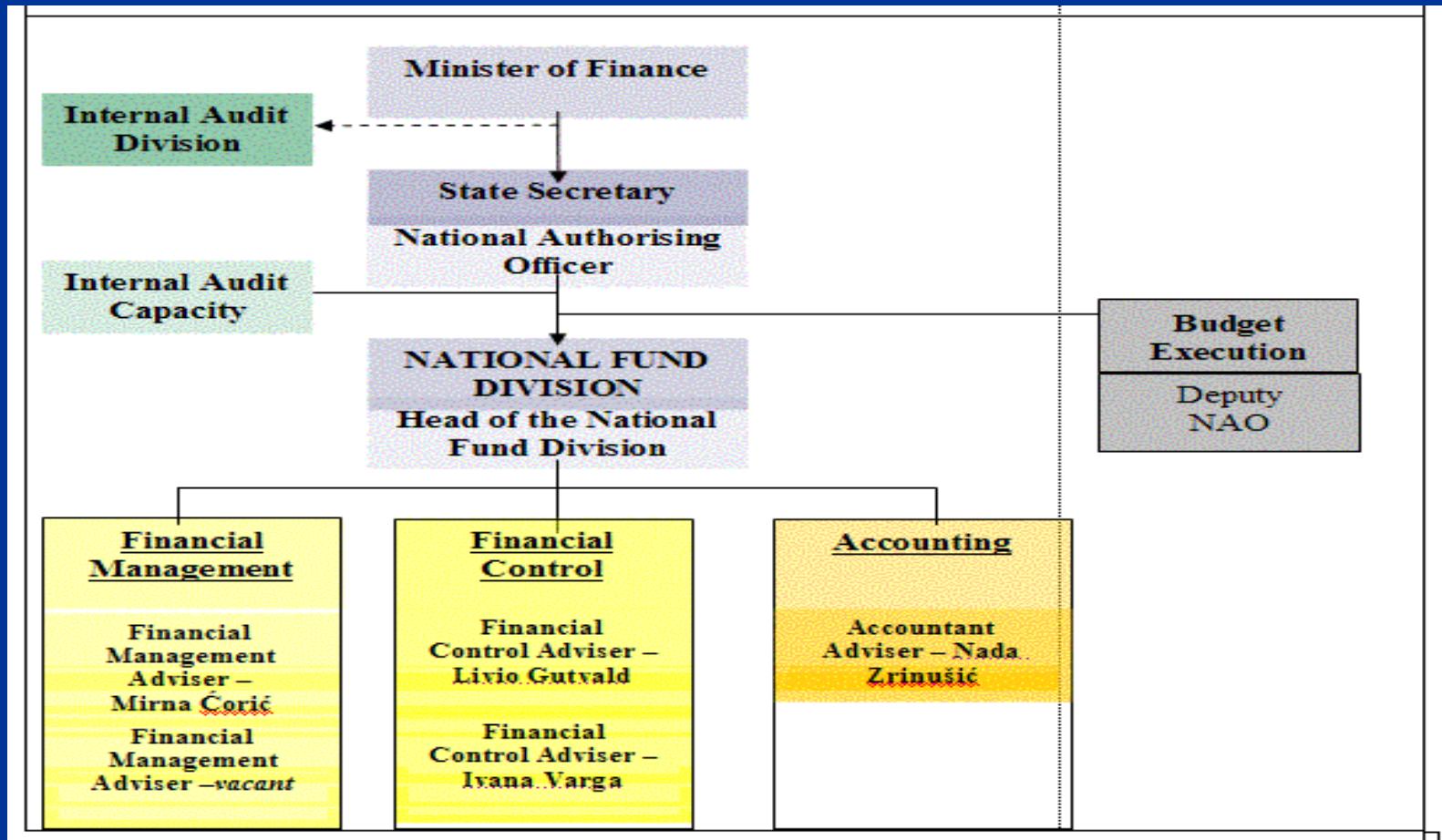

INSTITUCIJE - imenovanja

- NAO – odluka vlade
- NF – odluka vlade
- Zamenik NAO – NAO delgacija EK
- CFCU – Vladina odluka o internoj organizaciji
Ministarstva finansija PAO – pismo NAO/NAC
- SAO – pismo NAO-NAC
- Upravna agencija – Ministarstvo poljoprivrede,
odluka vlade
- Nadzorni odbor – odluka vlade
- Sektorski programske službenici – imenovanja vlade

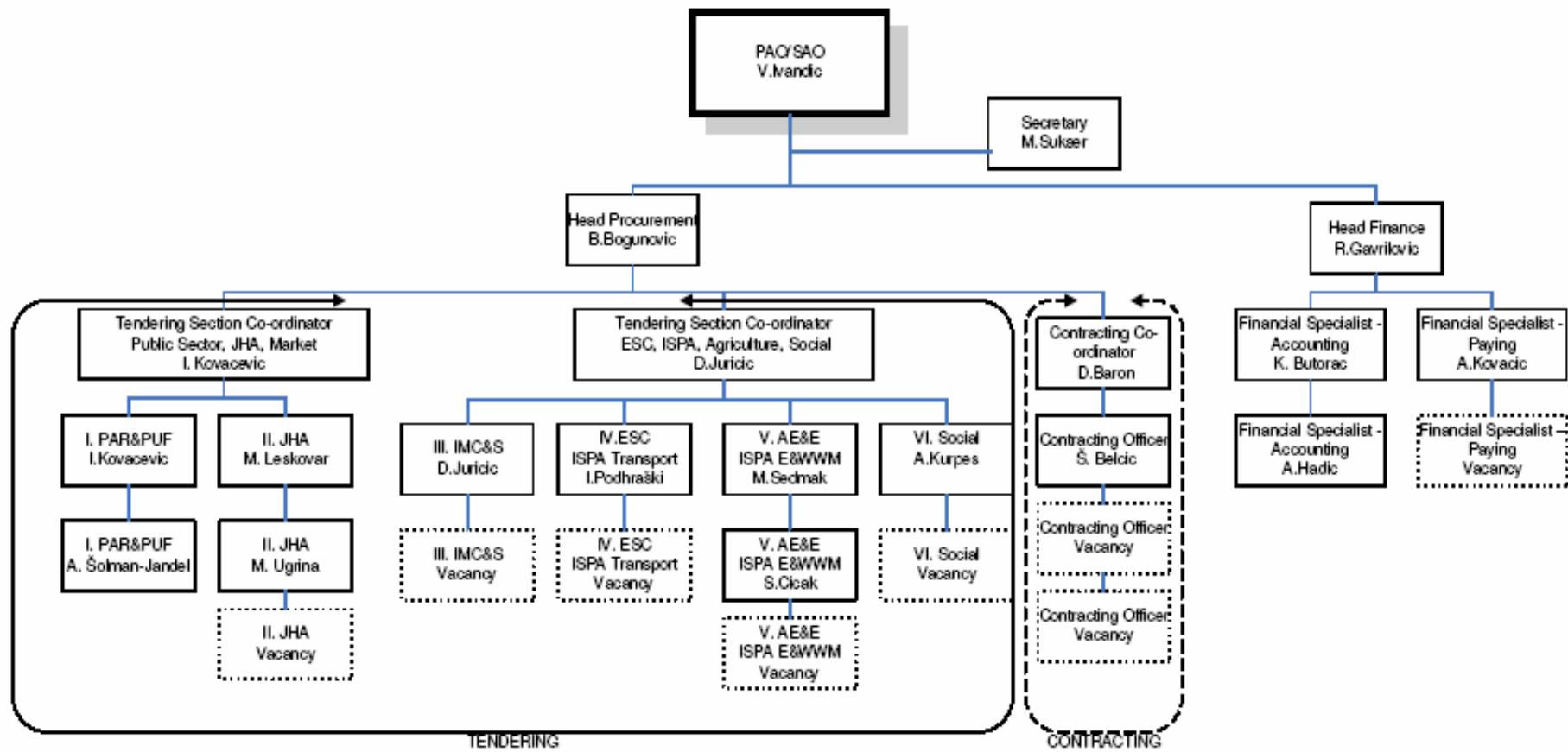

INSTITUCIJA NF

INSTITUCIJE

1. Organigram CFCU

INSTITUTIONS SA

Directorate for market and structural support in agriculture – DMSSA – assistant minister KREŠO FILIPOVIĆ

Department of public relation
and EU relation

Section for public relation

Section for EU relation

Secretary

Internal Audit Department
VESNA MATIJAŠEVIĆ

Department for
general affairs
RADMILA KONTI
JAMAN

Department for control
of the measures
from SAPARD program
JURAJ ORENDA

Sector for
financial affairs
ANICA LUCEVIĆ

Sector for
information
management

Sector for
structural support
SNJEŽANA ŠPANOJOL

Department for
financial affairs

Department for
accounting

Department for
Reporting

Department for
information
management

Department for
technical
assistance

Department for approval
of the projects within
SAPARD program

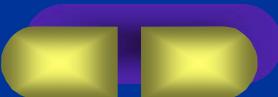
Department for approval
of the payments within
SAPARD program

Department for legal
affairs, public tenders
and contracting
within SAPARD
program

PRAVNI OKVIR ZA DIS

- Memorandum o razumevanju o osnivanju Nacionalnog Fonda - potrebna ratifikacija Narodne skupštine
- Finansijski sporazum
- Sporazumi o implementaciji
- Operacioni sporazumi
- Uputstva- Instrukcije za operacije – Nacionalni fond; Centralna jedinica za finasiranje i ugovaranje
IPA – poljoprivreda, regionalni razvoj tek treba da se pripreme finansijska uputstva

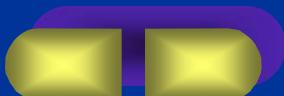

Funkcionisanje sistema - nadzor NAO

- Nadzor NAO nad CFCU (PAO/SAO), SCOs and SPOs, SAPARD Agency

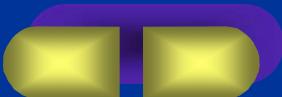
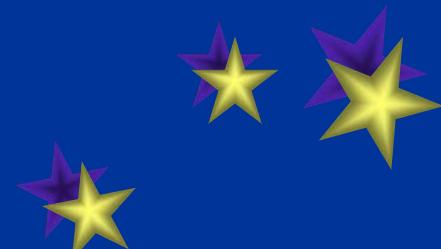
KAKO?

- Sporazumi (implementacioni i operacioni) sa definisanim ulogama i odgovornostima za svakog učesnika u sporazumu
- Sasatanci sa NF, PAO-SAO i sa direktorom SA
- Sistem izveštavanja

Funkcionisanje sistema - praćenje

- **Učešće u radu programskih komiteta EK JMS, za svaku od komponenti IPA**
- **Zajednički komitet za monitoring (Joint Monitoring Committee)**
 - Obezbeđuje uspešnost i kvalitet programa finansiranih iz EU sredstava i periodično razmatra njihov napredak i dostizanje programskih ciljeva
- **IPA I Monitoring Komitet**
 - Analiza i razmatranje mera iz IPA I komponente (?)
- **IPA II Monitoring Komitet**
 - Analizira i razmatra mere iz regionalne i prekogranične saradnje(?)

Funkcionisanje sistema - kontrola

- Kontrola i aktivnosti

Priručnik za operacije

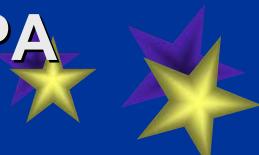
- *Razdvajanje dužnosti*, princip četiri oka više vide i sistem interne kontrole

- *Interna revizija* – procenjivanje i analiza postojanja, efiksanosti i usklađenosti sa zahetvima zasnovanim na zakonima i sistemu unutrašnje kontrole

- procena rizika

- *Eksterna revizija* – Državna revizija (IPA I i IPA II)

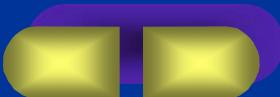
- *Sertifikaciona tela*

Funkcionisanje sistema – kontrola

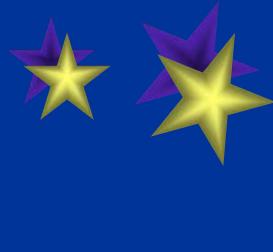
Interna revizija - PREDUSLOV ZA DIS

- Interni revizori vrše reviziju predpristupnih fondova i treba da budu organizovani kao interna jedinica i obučeni od strane MF. Nedostatak kadrova i potreban je brz razvoj ove funkcije.
- Svako resorno ministarstvo mora imati internog revizora
- Njihov rad biće ocenjivan (certified) tokom uvodjenja DIS

Funkcionisanje sistema - kontrola

- **Kontrola i povezane aktivnosti
UPRAVLJANJE RIZIKOM**
 - Procena rizika treba da se izvrši na osnovu procena i preporuka IPA revizorske misije
 - Interni revizori, NF i CFCU održavaju redovne sastanke da bi identifikovali i procenili rizike i pripremili metodologiju.
 - u ove procese treba da budu uključeni PIU i SCO krajnjih korisnika kroz učešće na seminarima

Funkcionisanje sistema - računovodstvo

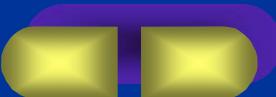
- **Računovodstvo EU fondova**

Razvoj računovodstvenog softvera:

Priprema i testiranje funkcionisanja računovodstvenog softvera, razvoj i propisivanje obrazaca

- Kada sistem bude spreman mora da se sprovede obuka za sve krajnje korisnike , a sve kontrolne i bezdenosne procedure uvedene

- Rad na dva sistema radi pune provere podataka.

Funkcionisanje sistema – upravljanje fondovima

● Upravljanje fondova

Upravljanje bankovnim računima

- Pripremiti tender za izbor banaka koje će obavljati finansijske transakcije za sredstva fondova
- Izbor banke i potpisivanje ugovora o obavljanju poslova za Vladu
- upravljanje računima vršiće NAO, rukovodilac NF, PAO/SAO i rukovodilac CFCU finansijskog odjeljenja, Direktor SA

Raspoloživost sredstava za kofinansiranje

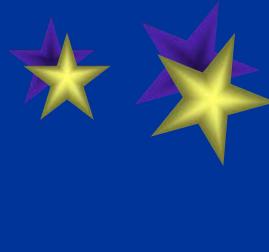
- U budžetu mora da se otvore linije za rezervisanje sredstava za kofinansiranje u godišnjim budžetima
- Davanje takve instrukcije resornim ministarstvima u toku pripreme budžeta za narednu godinu, kako da planiraju projekte koji će biti finansirani iz dva izvora – EU granta i nacionalnog kofinansiranja
- krajnji korisnici, lokalne vlasti i druga lica koja se ne finansiraju iz budžeta moraju dati garanciju da će obezdati sredstva za kofinansiranje u toku procesa programiranja

Funkcionisanje sistema – upravljanje fondovima

- **Upravljanje fondovima**
Povraćaj fondova

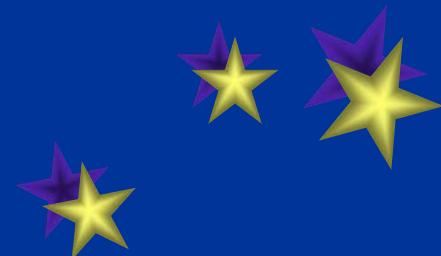
Vlada treba da doneše odluku da je MF obavezno da obezebedi u budžetu fondove za povraćaj sredstava. Istom odlukom vlada treba da ovlašćenje da NAO preduzima mere u slučajevima nepravilnosti u korišćenju EU fondova

procena je da je to oko 10% od ukupnog iznosa odobrenih fondova neophodno kao rezerva za ovakve slučajeve. Fondovi se vraćaju EK

Funkcionisanje sistema – zaposleni

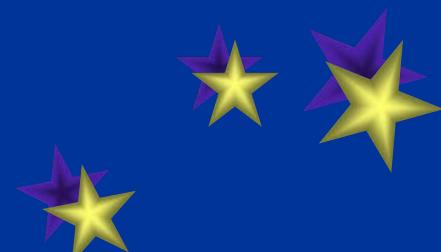
- **Obezbeđivanje dovoljnog broja zaposlenih**
 - Detljan opis poslova
 - Analiza tereta poslova
 - Procena potreba za obukom, plan obuke i registar obuka

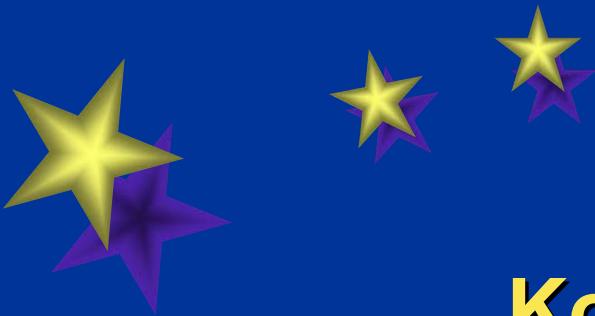

Funkcionisanje sistema – nepravilnosti

- **Nepravilnosti**

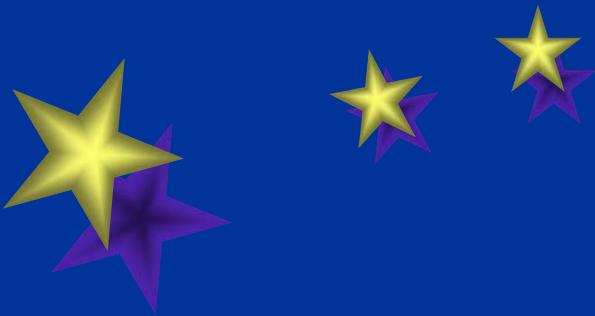
- NAO treba da bude nimenovana kao državni službenik koji može izricati kazne u slučajevima nepravilnosti i preuzimati druge korake da se uočene nepravilnosti u korišćenju EU fondova otklone

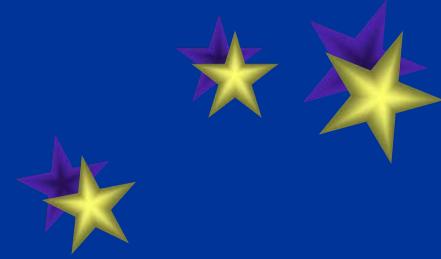

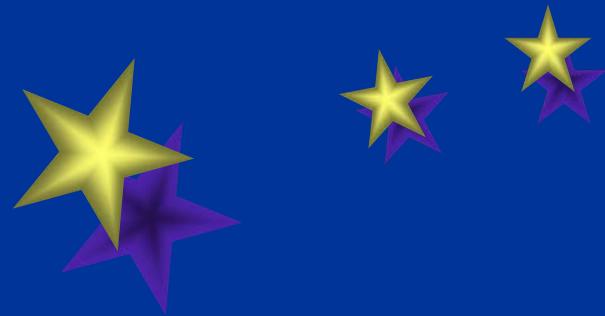
Koristi od EU fondova

- Uticaj fondova – zaslužni za trećinu smanjenja dispariteta među regionima
 - Ujednačen BDP ali dispariteti u nivou tehnološke razvijenosti, infrastrukture i nivou obrazovanja su i dalje izraženi
 - Pored EU fondova, potrebne su strane direktne investicije i paket domaćih politika sa jasnim prioritetima i ciljevima –specijalni instrumenti- Fond za jugoistočnu Evropu- joint stock company
-

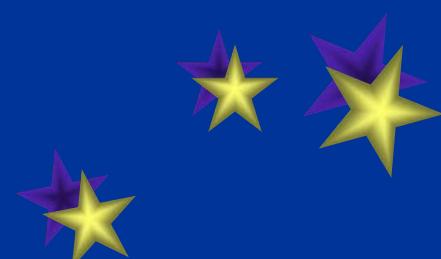

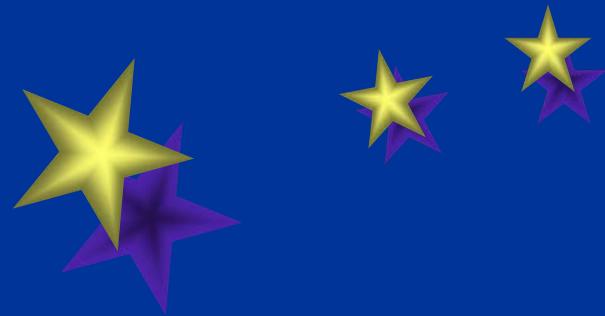
Fondovi - principi

-
- **subsidijskost:** mere samo kao dopuna nacionalnih/lokalnih aktivnosti - kofinansiranje
 - **partnerstvo:** državni, privredni i socijalni partneri
 - **koncentracija:** fokusiranost na one kojima je pomoć najpotrebnija
 - **programiranje:** strateško planiranje
 - **praćenje**
-

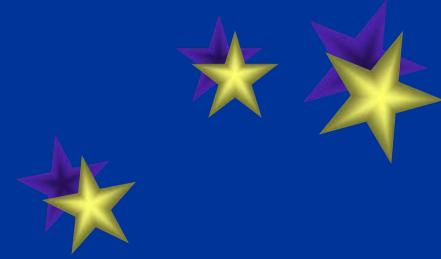

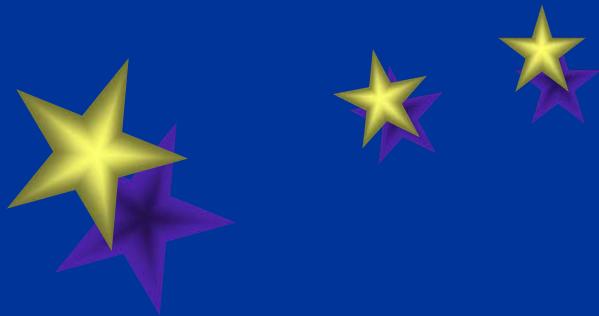
Igra na vise nivoa – sta je potrebno?

- EU: Regionalne kancelarije, udruženja, mreže
 - Nacionalni nivo: Transparentnost i jasni procesi
 - Regionalni nivo: Razvojne agencije
 - Lokalni nivo: Kapacitet u opštinama, uz eksternu konsultantsku pomoć pri pisanju ponuda
-

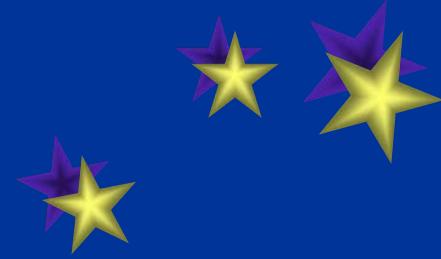

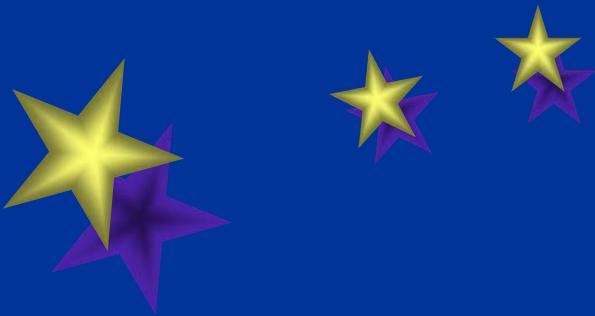
Nedovoljni kapaciteti

-
- Regioni željni da se uključe u EU projekte
 - Nerealna očekivanja u vezi sa EU fondovima
 - Nedostatak veština razvoja i upravljanja projektima, profesionalnosti, poznavanja jezika
 - Interni administrativni problemi, nedostatak koordinacije, itd.

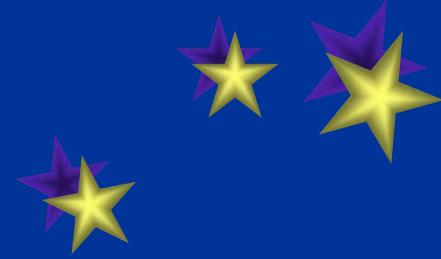

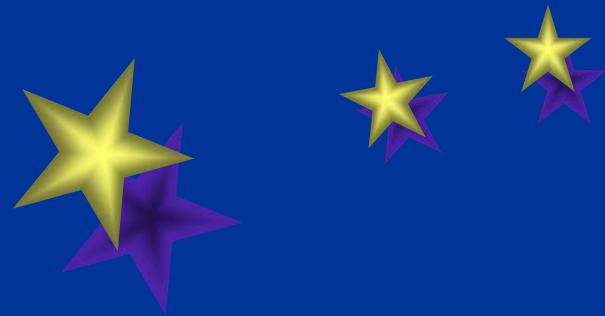
Sta se može učiniti?

-
- Stalni treninzi o EU za regionalne/lokalne donosioce odluka
 - Twinning u određenim oblastima za lokalnu samoupravu
 - Uloga drugih donatora: ostaviti EU ili se uključiti sa svojim aktivnostima/programima

Naučene lekcije

- Strukturni fondovi su efektivni samo ako su praćeni sa razvojno orijentisanim nacionalnim politikama
 - Investicije u ljudski kapital imaju veći efekat nego investicije u infrastrukturu
 - Uključivanje lokalnih vlasti i drugih aktera donosi uspeh – partnerstvo sa privatnim sektorom i civilnim društvom
-

SCG i EU budžet 2006/2013

- Buducim članicama namenjeno kroz prepristupne fondove oko 10,5 milijardi evra za period 2007-2013.
 - SCG, Albanija, BiH = ??? milijardi evra
 - Evropska komisija nije precizirala tačno kako će se deliti taj novac između ove tri zemlje
 - 22 evra godišnje po stanovniku za IPA I i 16 evra za IPA II komponentu
-

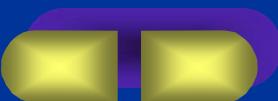
Phare
ISPA
SAPARD
CARDS

IPA

IPA

Podrška potrebama procesa stabilizacije i pridruživanja, usvajanje i sprovođenje *acquis* i implementacija EU fondova po prijemu u članstvo

CARDS vs. IPA

CARDS

- Pet zemalja z.Balkana
- 2000-2006 = €4,65 milijardi
- Obnova i stabilizacija regionala: održivi razvoj i tržišno usmerene ekon. reforme, smanjenje siromaštva, podsticanje saradnje između država korisnika CARDS, podržavanje regionalne, pogranične i međuregionalne saradnje

IPA

- Zemlje kandidati i potencijalni kandidati
- 2007-2013= €10,5 milijardi
- Pomoć u tranziciji za igradnju institucionalnih kapaciteta, prekogranična saradnja, podrška za pripremu programiranja korišćenja i izgradnju sistema upravljanja i kvalitetnog korišćenja EU fondova po prijemu u članstvo

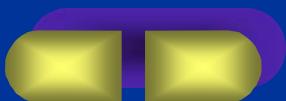
CARDS vs. IPA strateški okvir

CARDS

- **Strateški dokument za SCG**
- **Evropsko partnerstvo (predviđa kratkoročne i srednjeročne prioritete)**
- **Višegodišnji indikativni program (trogodišnji dokument)**
- **Programiranje EAR uz konsultacije sa MIER i korisnicima**

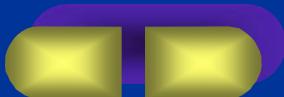
IPA

- **Strategija za proširenje**
- **Evropsko partnerstvo (predviđa kratkoročne i srednjeročne prioritete)**
- **Višegodišnji indikativni dokument za planiranje-MIPD (za svaku zemlju i po komp.)**
- **Višegodišnji indikativni finansijski okvir–MIFF (za svaku zemlju i po komponentama–na 3 godine)**
- **Programiranje od strane države korisnika fondova**

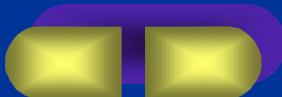
Višegodišnji indikativni dokument za planiranje-MIPD

- Utvrđuje smernice definisane u okviru Evropskog partnerstva i redovnih izveštaja u specifične prioritete
- Uvid u prioritete definisane Nacionalnim planom razvoja i sličnim dokumentima
- Sadrži: programske prioritete i vremenske okvire, okvirna finansijska sredstva po prioritetima

EAR i DELEGACIJA EK

- **Mandat EAR za programiranje do 2006. godine**
- **Mandat EAR za sprovođenje projekata finasiranih iz CARDS do kraja 2008. god.**
- **IPA – nadležnost Delegacije EK u BGD**
- **Očekuje se pomoć EAR na programirnju i za 2007. god.**

CARDS vs. IPA projektni ciklus

CARDS

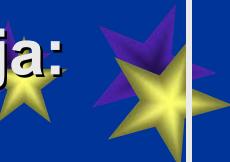
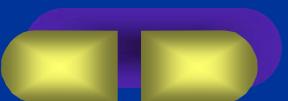
- Programiranje: EAR uz konsultacije sa MIER i korisnicima
- Implementacija: EAR
- Monitoring i evaluacija: EAR

IPA (opcija 1)

- Programiranje: Del. EK uz konsultacije
- Implementacija: Del. EK
- Monitoring i evaluacija: Del. EK

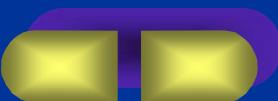
IPA (opcija 2)

- Programiranje: NAC
- Implementacija: CFCU i korisnici
- Monitoring i evaluacija: NAC i PIU
- Kontrola: ex ante

IPA KOMPONENTE

- (I) Pomoć tranziciji i izgradnja institucija (unapređenje institucija, *acquis communautaire*, državna uprava i sudstvo i dr.) – DG ELARG**
- (II) Prekogranična saradnja
(podrška prekograničnoj saradnji) – DG ELARG; DG ELARG i DG REGIO**
- (III) Regionalni razvoj
(fond za regionalni razvoj - ERDF i kohezioni fond) – DG REGIO**
- (IV) Razvoj ljudskih resursa
(programiranje, implementacija i upravljanje evropskim socijalnim fondom) – DG EMPL**
- (V) Ruralni razvoj
(programi ruralnog razvoja) – DG AGRI**

DVE GRUPE KORISNIKA

Potencijalni
kandidati

Komponente: I i II

Komponente: III, IV i V
mogu se koristiti
kroz komponentu I

Zemlje kandidati

Komponente: I, II, III, IV
i V

Uslov: decentralizovan
sistem upravljanja
fondova EU (DIS)

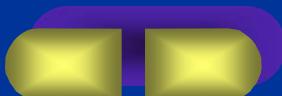

IPA PROGRAMIRANJE 2007

**UPUTSTVO ZA PRIPREMU PREDLOGA
PROJEKATA FINANSIRANIH IZ FONDOVA
EU**

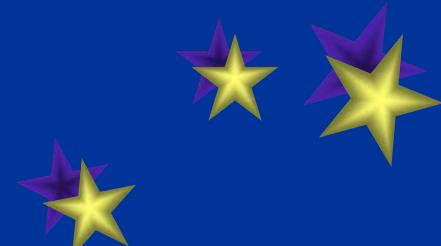
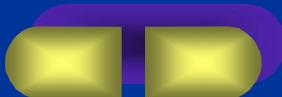
I

**UPUTSTVO ZA DEFINISANJE
PRIORITETA NA LOKALNOM NIVOU**

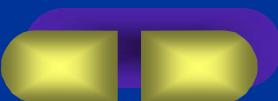
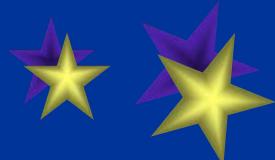
Preduslovi za korišćenje EU fondova

- Predlog projekta mora biti deo prioriteta u procesu pristupanja EU
- Nacionalni budžetski fondovi za kofinansiranje investicija i tehničke pomoći moraju biti obezbeđeni!
- Spremnost projekata za implementaciju mora biti vrlo visoka (Project maturity)

IPA –strateški okvir

- **Strategija za proširenje (Enlargement Strategy)**
- **Evropsko partnerstvo (predviđa kratkoročne i srednjeročne prioritete)**
- **Višegodišnji indikativni finansijski okvir – MIFF (za svaku zemlju i po komponentama – na 3 godine)**
- **Višegodišnji indikativni dokument za planiranje - MIPD (za svaku zemlju i po komponentama)**
- **Programiranje od strane države korisnika fondova**

Programiranje EU fondova za 2007. godinu

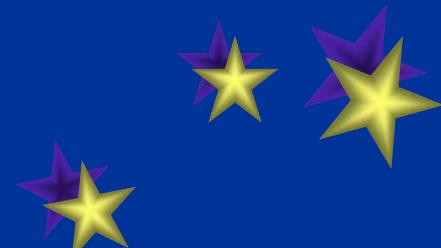
- **Uputstvo za popunjavanje obrazaca za predloge projekta**
- Obrazac predloga projekata koji odgovara kriterijumima EK

Ovlašćeni predлагаči:

- direktni budžetski korisnici
- Indirektni budžetski korisnici uz pismenu podršku ministarstva nadležnog za utvrđivanje njihovih finansijskih sredstava
- svi oblici udruženja građana uz pismenu podršku resornog ministarstva (u odnosu na predmet predloga projekta)
- **Uputstvo za definisanje prioriteta na lokalnom nivou**

Obrazac za predlog projekata

- **Strateški okvir predloga projekta**
- **Stečena iskustva**
- **Srodne aktivnosti**
- **Koordinacija donatorskih aktivnosti**
- **Nacionalni strateški prioriteti**
- **Kontekst**
- **Opis**
- **Osnovne projektne aktivnosti i očekivani rezultati**
- **Rizici i pretpostavke**
- **Zajednički preduslovi**
- **Budžet i kalendar sprovođenja aktivnosti**

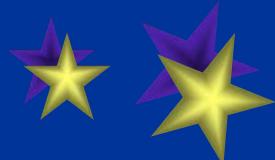

NAREDNI KORACI

- Dalja razrada predloga projekata u skladu sa kriterijumima EK
- Tamo gde je to moguće i neophodno objedinjavanje predloga projekata
- Organizovanje konsultativnih sastanaka između zainteresovanih strana na koje predlog projekta ima međusobni uticaj (npr. Uprava carina, Granična policija, Veterinarska i Fitisanitarna granična služba, Ministarstvo privrede i Agencija za mala i srednja preduzeća i sl.)
- konsultacije sa PRSP
- Objedinjavanje utvrđenih prioriteta na lokalnom nivou (komponenta 2)
- Komentari na dostavljena Uputstva
- Konsultacije sa Delegacijom EK u BGD

NEDOSTATCI U PROCESU PROGRAMIRANJA 2007

- Postavljeni rok od mesec dana za izradu predloga projekata je kratak
- Većina resornih ministarstava nema dovoljan broj zaposlenih koji bi se posvetili isključivo procesu programiranja, već im je proces programiranja jedna od svakodnevnih aktivnosti
- Nedovoljna obuka i iskustvo u pogledu izrade predloga projekata u skladu sa kriterijumima EK
- Slaba koordinacija između sektora i institucija
- Ne postojanje pravila i ovlašćenja evaluacije
- Pristup od specifičnog ka opštem
- Korak ispred u odnosu na Državnu zajednicu

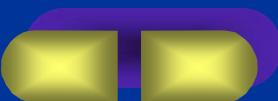

PREDNOSTI U PROCESU PROGRAMIRANJA 2007

- Korak u cilju prihvatanja vodeće uloge zemlje - korisnika sredstava, u procesu programiranja fondova EU, kao i potvrda ključne uloge resornih ministarstava u ovom procesu
- Uputstvo jasno daje instrukcije kako da priprema predlog projekta u skladu sa kriterijumima EU i kako da identifikuju prioritete u skladu sa prioritetima Evropskog partnerstva
- Ovim dokumentom ujedno se pokreće i postupak pripreme i obuke zaposlenih u nadležnim institucijama
- U procesu programiranja pored predstavnika MEOI, učestvuju i predstavnici Kancelarije za pridruživanje i MF
- Pomoć resornim ministarstvima od strane predstavnika MEOI, Kancelarije i MF u utvrđivanju prioriteta koji odgovaraju prioritetima Evropskog partnerstva, kao i u pisanju predloga projekata

PREPORUKE ZA PROCES PROGRAMIRANJA 2008

- **Neophodno je započeti proces programiranja 15. januara**
- **Neophodno je povećati broj zaposlenih u Sektorima za evropske integracije**
- **Neophodno je organizovati dodatnu obuku zaposlenih o izradi predloga projekata kako bi predlozi projekata ispunjavali odgovarajuće kriterijume**
- **Neophodno je dalje unapređenje sektorskih kapaciteta predstavnika MEOI, Kancelarije i MF**
- **U vezi sa prethodnim stavom neophodno je dalje jačanje Međusektorske radne grupe za koordinaciju i harmonizaciju donatorskih aktivnosti (ISDAKON)**
- **Unošenje predloga projekata u ISDAKON informacioni sistem**

Contract size

Services	= or > €200,000 International restricted tender procedure	< €200,000 but > €5,000 1. Framework contracts 2. Competitive negotiated procedure	= or < € 5,000 Single tender
	= or > €150,000 International open tender procedure	< €150,000 but > or = €30,000 Local open tender procedure < €30,000 but > €5,000 Competitive negotiated procedure	= or < € 5,000 Single tender
	= or > €5,000,000 1- International open tender procedure 2-International restricted tender procedure (exceptional cases)	< €5,000,000 but > or = €300,000 Local open tender procedure < €300,000 but > €5,000 Competitive negotiated procedure	= or < € 5,000 Single tender
Works			

SERVICES

International restricted tender procedure = or > €200,000

30 dana	min. 30 dana	X dana	min. 50 dana
procena	izražavanje interesa	uži izbor	priprema tendera i tend. procedura

Competitive negotiated procedure < €200,000 but > €5,000

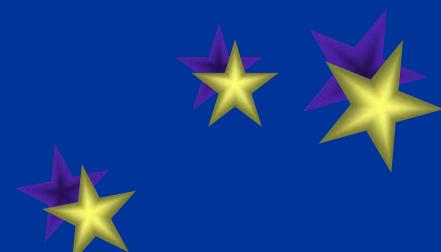
min. 30 dana

Priprema tendera i tenderska procedura

Single tender = or < € 5,000

Od slučaja do slučaja

Priprema tendera i tenderska procedura

SUPPLIES

International open tender procedure = or > €150,000

30 dana

min. 60 dana

procena

Priprema tendera i tenderska procedura

Local open tender procedure < €150,000 but > or = €30,000

min. 30 dana

Priprema tendera i tenderska procedura

Competitive negotiate procedure < €30,000 but > €5,000

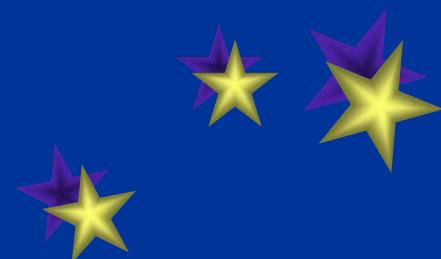
min. 30 dana

Priprema tendera i tenderska procedura

Single tender = or < € 5,000

Od slučaja do slučaja

Priprema tendera i tenderska procedura

WORKS

International open tender procedure = or > €5,000,000

30 dana

min. 90 dana

procena

Priprema tendera i tenderska procedura

Local open tender procedure < €5,000,000 but > or = €300,000

min. 60 dana

Priprema tendera i tenderska procedura

Competitive negotiated procedure < €300,000 but > €5,000

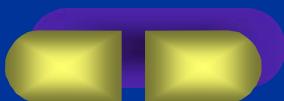
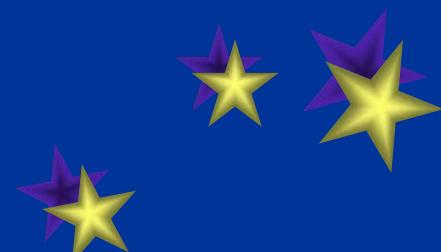
min. 30 dana

Priprema tendera i tenderska procedura

Single tender = or < € 5,000

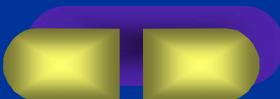
Od slučaja do slučaja

Priprema tendera i tenderska procedura

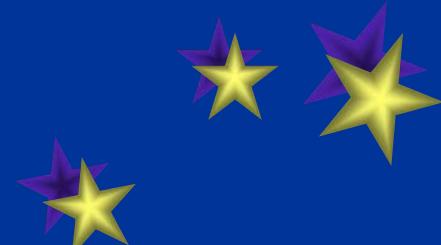
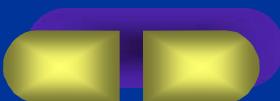
PRIMER – SERVICE CONTRACT

- **Primljeno 20 ponuda zainteresovanih strana (expressions of interest)**
- **5 odbijeno iz administrativnih razloga:** 2 primljena posle roka, 1 dostavljen samo u kopiji, 2 isključena jer je član X konzorcijuma A takođe učestvovao kao član konzorcijuma B
- **7 odbijeno jer nisu ispunjavali uslove izbora definisane u pozivu za tender**
- **8 konzorcijuma/kompanija je ušlo u uži izbor tenderske procedure**
- **1 konzorcijum nije mogao da učestvuje u tenderskoj proceduri jer je jedan od članova konzorcijuma povukao svoje učešće**
- **1 učesnik je isključen iz administrativnih razloga:** jedan od konsultanata koji je bio predložen učestvovao je u pripremi ToR
- **1 učesnik je odbijen iz tehničkih razloga:** jedan od glavnih konsulanata nije imao minimalne godine iskustva predviđene ToR
- **5 učesnika je ostalo: najkompetentniji i najekonomičniji učesnik je predložen za zaključenje ugovora**

IPA i PROGRAMIRANJE - trenutna situacija

Strengths (prednosti)	Weaknesses (slabosti)
<ul style="list-style-type: none"> • Vlasništvo nad procesom upravljanja fondovima EU • Saradnja izmedju MIER, SEIO i MF i resornih ministerstava • Započete konsultacije o uvođenju DIS 	<ul style="list-style-type: none"> • Ne postoji Nacionalni plan razvoja • Ne postoji NUTS klasifikacija • Slabi kapaciteti • Ne postojanje budžetskih stavki za kofinansiranje
Opportunities (prilike)	Threats (opasnosti)
<ul style="list-style-type: none"> • Jasno definisanje uloga i odgovornosti u procesu upravljanja fondova EU • Unapređenje kapaciteta • Uspostavljanje koherentne strategije razvoja • Procena svih struktturnih slabosti • Utvrđivanje visine sredstava neophodnih za strukturno prilagođavanje zahtevima sprovođenja SAA • Prilagođavanje vladinih politika ciljevima EU integracija • Uvođenje NUTS klasifikacije • Stvaranje regionalnih programa razvoja • Jačanje uloge lokalnih vlasti u razvoju 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje budžetskih sredstava za kofinansiranje • Ne ispunjavanje uslova koje zahteva uspešno upravljanje fondovima EU • Kapaciteti resornih ministerstava • Ne objedinjavanje pojedinačnih sektorskih strategija

SVE NEOPHODNE INFORMACIJE I DOKUMENTA

www.evropa.sr.gov.yu

